

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 73 PŽ-3482/2021-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca, Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Gorane Aralice Martinović, sutkinje izjaviteljice i Maje Bilandžić, članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja ADDIKO BANK d.d. Zagreb, Slavenska avenija 6, OIB 14036333877, kojeg zastupa punomoćnica Belinda Čačić, odvjetnica u Čačić & Partneri, Odvjetničko društvo j.t.d., Zagreb, Hebrangova 27, protiv 1. tuženika OBLIVION d.o.o. Zagreb, Ulica Petra Berislavića 4, OIB 65277150981, kojeg zastupa punomoćnica Svjetlana Klobučar, odvjetnica u Zagrebu, Bužanova 12 i 2. tuženika SINDIKALNA STAMBENA ZADRUGA, Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 15, OIB 35785996858, koju zastupa punomoćnik Semian Mejak, odvjetnik u Zagrebu, Horvaćanska cesta 53B, radi utvrđenja ništetnosti ugovora, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2355/18-12 od 22. ožujka 2019., u sjednici vijeća održanoj 16. prosinca 2021.

p r e s u d i o j e

Odbija se žalba tužitelja Addiko Bank d.d., Zagreb kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2355/18-12 od 22. ožujka 2019. u točkama I., II., III. i V. njene izreke.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-2355/18-12 od 22. ožujka 2019., odlučeno je:

„I. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Ugovora o ustupu potraživanja sklopljenog 12. ožujka 2018. između I. tuženika i II. tuženika i ovjerenog pod brojevima OV-538/18 i OV-539/18.

II. Odbija se u cijelosti zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka kao neosnovan.

III. Nalaže se tužitelju naknaditi I. tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 341.287,50 kn, u roku od 8 dana.

IV. Odbija se zahtjev I. tuženika za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 166.837,50 kn, kao neosnovan.

V. Nalaže se tužitelju naknaditi II. tuženici troškove parničnog postupka u iznosu od 341.287,50 kn, u roku od 8 dana.

VI. Odbija se zahtjev II. tuženice za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 41.837,50 kn, kao neosnovan.“

2. Tako je odlučio prvostupanjski sud o tužiteljevom zahtjevu radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o ustupu potraživanja sklopljenog 12. ožujka 2018. između prvotuženika Oblivion d.o.o. Zagreb i drugotuženika Sindikalne stambene zadruge, Zagreb ovjerenog pod poslovnim brojevima OV-538/18 i OV-539/18.

3. Protiv navedene presude tužitelj Addiko Bank d.d. Zagreb je podnio žalbu iz svih zakonom predviđenih razloga (čl. 353. st. 1. ZPP-a) i predložio ovom sudu da je preinači i prihvati u cijelosti tužbeni zahtjev. U žalbi u bitnom ustraje na tvrdnjama o osnovanosti tužbenog zahtjeva isticanjem navoda iz prvostupanjskog postupka.

4. U odgovoru na žalbu prvotuženik Oblivion d.o.o., Zagreb osporava sve navode iz tužiteljeve žalbe te predlaže odbiti žalbu kao neosnovanu.

5. Žalba nije osnovana.

6. Prvostupanjska presuda ispitana je u pobijanom dijelu, u granicama razloga navedenih u žalbi, sukladno odredbama čl. 365. st. 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP), pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

7. U prvostupanjskom postupku i pri donošenju pobijane presude nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka. Izreka presude je jasna i razumljiva, dok su razlozi navedeni u obrazloženju presude o odlučnim činjenicama jasni, razumljivi i u skladu s izvedenim dokazima u spisu. Na činjenično stanje koje je utvrdio u skladu sa sadržajem isprava u spisu prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo, a o čemu je dao jasne i valjane razloge, koje prihvaća i ovaj sud.

8. Predmet spora je tužiteljev zahtjev radi utvrđenja ništetnosti Ugovora o cesiji kojeg su sklopili drugotuženik kao cedent i prvotuženik kao cesionar, u pogledu tražbine koju drugotuženik ima prema tužitelju temeljem pravomoćne i ovršne presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5132/09 od 4. travnja 2016., djelomično potvrđene i djelomično preinačene presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-3792/16 od 8. rujna 2017.

9. Prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da iz izvedenih dokaza i iz rezultata cjelokupnog postupka, ne proizlazi osnovanost tužiteljevih tvrdnji da je jedini cilj

Ugovora o cesiji, čiju ništetnost tužitelj zahtjeva utvrditi, izbjegavanje primjene pravomoćnog rješenja o odgodi ovrhe što da je protivno moralu i prisilnim propisima, poglavito odredbi čl. 6. st. 3. Zakona o sudovima („Narodne novine“ broj: 28/13, 33/15, 82/15 i 82/16; dalje: ZS), prema kojoj je svatko dužan poštivati pravomoćnu i ovršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti, čl. 9. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13., 28/2013, 89/14 – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske; dalje: ZPP), prema kojoj su stranke dužne savjesno se koristiti procesnim pravima koja su im u postupku priznata, obveznopravnim načelima savjesnosti i poštenja i zabrane zlouporabe prava, odredbi čl. 14. Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima („Narodne novine“ broj: 91/10 i 112/12; dalje: ZPONS), prema kojoj je subjektu čiji su računi u blokadi zabranjeno vršiti obračunska plaćanja, a račun drugotuženika je u to vrijeme bio u blokadi.

10. Dakle, suprotno tvrdnjama žalitelja, rezultat cjelokupnog dokaznog postupka povezan u cjelinu ne daje osnove za zaključiti da je predmetni Ugovor o cesiji, u smislu odredbe čl. 322. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO), ništetan, niti da se radi o prividnom ugovoru.

11. Prvostupanjski sud je utvrdio sljedeće bitne činjenice.

12. Iz Ugovora o ustupu potraživanja sklopljenog 12. ožujka 2018. između prvotuženika i drugotuženika i ovjerenog pod poslovnim brojevima OV-538/18 i OV-539/18. proizlazi da je drugotuženik kao cedent ustupio prvotuženiku kao cesionaru novčano potraživanje koje ima prema društvu Addiko Bank d.d. temeljem pravomoćne i ovršne presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5132/09-90 od 4. travnja 2016., djelomično potvrđene, a djelomično preinačene presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-3792/16 od 8. rujna 2017., u iznosu od 2.436.078,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, sa zateznim kamatama od 3. prosinca 2009. do isplate (čl. 2. st. 1. u vezi čl. 1. st. 1. Ugovora o cesiji) te da se prvotuženik za ustupljeno mu potraživanje obvezao platiti drugotuženiku naknadu u iznosu od 4.000.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate, i to u roku od tri dana od naplate ustupljenog mu potraživanja (čl. 2. st. 2. Ugovora o cesiji), a ako prvotuženik namiri tražbinu koju društvo APS Croatia d.o.o. ima prema drugotuženiku, da će se naknada za ustupljenu tražbinu smanjiti za 5.000.000,00 kn (čl. 2. st. 3. Ugovora o cesiji).

13. Osim toga, ugovoreno je da ako prvotuženik po okončanju revizijskog postupka, koji se vodi pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske pod poslovnim brojem Revt-548/17, naplati od tužitelja iznos koji premašuje iznos koji je određen pravomoćnom i ovršnom presudom, da će taj iznos isplatiti drugotuženiku, na način da će 40% tog dodatno naplaćenog iznosa s dosuđenim troškovima parničnog postupka isplatiti izravno na račun odvjetnika Aleka Konića (čl. 2. st. 4. Ugovora o cesiji).

14. Nadalje, prvotuženik se obvezao izdati drugotuženiku zadužnicu na iznos od 4.000.000,00 EUR radi osiguranja naplate novčanog potraživanja na ime naknade za ustupljeno potraživanje (čl. 2. st. 5. Ugovora o cesiji).

15. Iz rješenja Županijskog suda u Slavonskom Brodu, Stalne službe u Požegi poslovni broj GŽ Ovr-707/17-4 od 27. studenog 2017., proizlazi da je njime preinačeno rješenje prvostupanjskog Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-7197/17-5 od 18. listopada 2017., tako da je prihvaćen prijedlog ovršenika Addiko Bank d.d. za odgodu ovrhe te je naloženo Financijskoj agenciji da odgodi izdavanje naloga bankama za prijenos zaplijenjenih sredstava temeljem presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj PŽ-3792/16 od 8. rujna 2017., odnosno presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5132/09-90 od 4. travnja 2016. do donošenja odluke o izjavljenoj reviziji po Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

16. Iz zahtjeva za izravnu naplatu od 22. ožujka 2018. proizlazi da je prvotuženik podnio Financijskoj agenciji zahtjev za naplatu pravomoćne i ovršne presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-5132/09-90 od 4. travnja 2016., u svoju korist, temeljem Ugovora o cesiji.

17. Stečajni postupak nad drugotuženikom obustavljen je rješenjem prvostupanjskog suda poslovni broj St-4422/16 od 14. studenog 2018., jer su podmirene sve neizvršene osnove za plaćanje, računi više nisu u blokadi pa više nije nesposoban za plaćanje, a nije niti prezadužen pa nisu ostvareni razlozi za otvaranje stečajnog postupka.

18. Odredbom čl. 322. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05 i 41/08; dalje: ZOO), koji je bio na snazi u trenutku sklapanja Ugovora o cesiji, je propisano da ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima ili moralu društva ništetan je, osim ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu pravnu posljedicu ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo (st. 1.), a ako je sklapanje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor je valjan ako u zakonu nije što drugo predviđeno za određeni slučaj, a strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snosit će odgovarajuće posljedice (st. 2.).

19. Pravilno prvostupanjski sud ocjenjuje da predmetni Ugovor o cesiji nije sklopljen radi ili umjesto namirenja neke obveze drugotuženika kao cedenta prema prvouženiku kao cesionaru, već se radi o klasičnoj naplatnoj cesiji, prodaji potraživanja, slijedom čega se na predmetni ugovor ne može primijeniti odredba čl. 14. st. 2. ZPONS-a, a kada bi se radilo o obračunskom plaćanju u uvjetima blokade računa drugotuženika. Osim toga, navedeno je zabranjeno samo drugotuženiku, a odredbom čl. 322. st. 1. ZOO-a određeno je da ako je sklapanje određenog ugovora zabranjeno samo jednoj strani, ugovor je valjan ako u zakonu nije što drugo predviđeno za određeni slučaj, a strana koja je povrijedila zakonsku zabranu snosit će odgovarajuće posljedice, a te posljedice bi u konkretnom slučaju bile prekršajna odgovornost drugotuženika (čl. 30. st. 1. t. 1. ZPONS-a).

20. Pravilno prvostupanjski sud ocjenjuje neosnovanom tvrdnju tužitelja da se radi o prividnom ugovoru, jer da prvo i drugotuženici nisu htjeli sklapanje pobijanog Ugovora o cesiji, već da su isključivo htjeli izbjeći učinke pravomoćnog rješenja o odgodi ovrhe koje je doneseno u odnosu na drugotuženika.

21. Okolnost da je drugotuženiku bilo zabranjeno u odnosu na tužitelja provesti prisilnu naplatu predmetne pravomoćne i ovršne presude, jer je tužitelj u odnosu na drugotuženika ishodio odgodu ovrhe do donošenja revizijske odluke, ne znači samo po sebi da je drugotuženiku zabranjeno raspolagati svojom imovinom, a predmetna tražbina svakako spada u njegovu imovinu.

22. Naime, kako je prvotuženik podnio zahtjev za prisilnu naplatu predmetnih presuda protiv tužitelja na temelju pobijanog Ugovora o cesiji, tražbina koju je drugotuženik stekao prema tužitelju faktički je i prenesena, a s obzirom na to da je u ugovoru jasno izražena volja da se naknada u iznosu od 4.000.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema prodajnom tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate uplati drugotuženiku u roku od tri dana od naplate ustupljene tražbine. Pravilno prvostupanjski sud utvrđuje da je namjera bila da drugotuženik tu naknadu iskoristi za namirenje svojih vjerovnika i postane likvidan radi izbjegavanja prijetećeg stečajnog postupka. Kako iz sadržaja rješenja o obustavi stečajnog postupka proizlazi da više ne postoje evidentirane neizvršene osnove za plaćanje po računima, proizlazi da je drugotuženik iskoristio tu naknadu za naplatni pravni posao upravo u cilju namirenja svojih vjerovnika i eliminaciji stečajnog razloga nesposobnosti za plaćanje i nastavak poslovanja, pa se i po mišljenju ovog suda u okolnostima konkretnog slučaja i razlozima zbog kojih je provedena predmetna cesija ne bi radilo o prividnom ugovoru, koji bi za cilj imao izigrati pravne učinke rješenja o odgodi ovrhe, kako to neosnovano žalitelj tvrdi tijekom prvostupanjskog i drugostupanjskog postupka.

23. Pozivanje žalitelja na „moral društva“ kada tvrdi da radnje tuženika imaju za cilj zaobilaženje sudskih odluka (rješenje o odgodi ovrhe pravomoćne sudske presude u postupku prisilnog ostvarenja tražbine) je zbog svega navedenog u ovoj drugostupanjskoj odluci kao i u prvostupanjskoj neosnovano jer bi se tako i ponašanje tužitelja koji nije dobrovoljno ispunio svoju obvezu prema drugotuženiku koja je utvrđena pravomoćnom sudskom presudom, ako bi se prihvatila tužiteljeva argumentacija o zaobilaženju sudskih odluka, moglo podvesti pod povredu morala jer načelo pravne sigurnosti zahtjeva poštivanje obvezujuće prirode pravomoćne sudske presude i do prisilnog ostvarivanja tražbine utvrđene pravomoćnom presudom nije niti trebalo doći pa tako niti do rješenja o odgodi ovrhe.

24. Odbijanjem tužbenog zahtjeva pravilno je primijenjeno materijalno pravo i to odredbe čl. 322. ZOO-a.

25. Pravilno je prvostupanjski sud odlučio o troškovima postupka, kako po osnovi, tako i po visini odmjerenih troškova.

26. Zato je, na temelju odredbe čl. 368. st. 2. ZPP-a, žalba tužitelja odbijena kao neosnovana i potvrđena prvostupanjska presuda u pobijanom dijelu.

Zagreb, 16. prosinca 2021.

Predsjednica vijeća
Kamelija Parać

Broj zapisa: **eb304-c468b**

Kontrolni broj: **0a0b4-aa442-f6f9f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=KAMELIJA PARAĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.